

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **JUDr. M. M.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom v Rovinke 578, proti žalovaným: **1/ Ing. R. J.**, bývajúcej v M., **2/ Mgr. E. B.**, bývajúcej v B., **3/ R. K.**, bývajúcemu v B., **4/ M. S.**, bývajúcemu v B., **5/ Z. H.**, bývajúcej v B., **6/ RNDr. P. Z.**, bývajúcemu v B., **7/ D. B.**, bývajúcej v B., **8/ V. B.**, bývajúcí v B., **9/ Ing. M. B.**, bývajúcemu v B., t.č. Nové Mesto nad Váhom, SNP 1, **10/ M. Z.**, bývajúcej v B., **11/ B. Z.**, bývajúcej v B., **12/ L. S.**, bývajúcej v B., **13/ A. G.**, bývajúcej v L., **o určenie neplatnosti rozhodnutia schôdze vlastníkov bytového domu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 16 C 176/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. decembra 2015 sp.zn. 6 Co 210/2015, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 25. mája 2015 č.k. 16 C 176/2011-222 návrh, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia, že hlasovaním na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov o výstavbe v obytnom dome v B., konanej dňa 5. decembra 2011, sa nedosiahla zákonom stanovená dvojtretinová väčšina hlasov zamietol a žalovaným 1/ – 13/ náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že rozhodnutia prijaté na zhromaždeniach alebo schôdzach vlastníkov bytov a nebytových priestorov zásadne zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu. Z tohto dôvodu aj návrh týkajúci sa rozhodnutí vlastníkov bytov a nebytových priestorov podaný na súd musí smerovať proti všetkým aktuálnym vlastníkom bytov a nebytových. Účastníkom konania však nebola E. M., vlastníčka bytu č. 10, a preto návrh z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie zamietol. Tento

nedostatok nemohol odstrániť ex offio ani o ňom žalobkyňu poučiť v zmysle § 5 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. decembra 2015 sp.zn. 6 Co 210/2015 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že tvorcami vôle vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorý sa transformuje do podoby uznesení prijatých na schôdzach vlastníkov, sú samotní vlastníci bytov a nebytových priestorov prítomní na schôdzi. Iba oni teda môžu byť žalovanými subjektmi v spore podľa § 14 ods. 4 zák.č. 182/1993 Z.z., lebo len ich rozhodnutia ich aj právne zaväzujú, teda vyplývajú z nich práva a povinnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že prijaté rozhodnutia na schôdzach vlastníkov zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, žaloba podľa ust. § 14 ods. 4 zák.č. 182/1993 Z.z. musí smerovať proti všetkým ostatným vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome bez ohľadu na to, či boli prítomní na schôdzi, na ktorej sa prijalo predmetné uznesenie, resp. je irelevantné ako hlasovali (pozri Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Komentár, Valachovič/Grausová/Cirák, C.H.BECK, 1. vydanie 2012, str. 895,897). Účastníkmi konania neboli všetci vlastníci bytov v predmetnom dome, a preto je správny záver súdu prvého stupňa, že žalobe nebolo možné vyhovieť. Na tomto názore nemení nič ani skutočnosť, že manžel žalobkyne Ing. M. M., ktorý bol spolu s ňou bezpodielovým spoluvlastníkom bytu č. 12, po podaní žaloby zomrel a ako dedička po ňom prichádzala do úvahy aj E. M.. Ing. M. M. nebol účastníkom konania, a preto súd prvého stupňa nemohol postupovať v zmysle § 107 ods. 3 O.s.p. a ďalej v konaní pokračovať s jeho dedičmi. Stotožnil sa aj s názorom súdu prvého stupňa, že nebolo jeho povinnosťou postupovať podľa § 5 O.s.p. ani podľa § 43 ods. 1 O.s.p. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku, podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla ho, spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietala § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom vyvodzovala z toho, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania aj keď na to neboli splnené podmienky. Tiež namietala, že súd náležite nereagoval na podanie žalobkyne oznamujúce úmrtie jej manžela, keby tak urobil odpadol by problém neúplného okruhu účastníkov konania. Rozhodnutie odvolacieho súdu je podľa nej aj nedostatočne odôvodnené, nakoľko sa nezaoberá podstatnou časťou podaného

odvolania a zaoberá sa len skutočnosťou, že žalobný návrh nie je podaný proti všetkým vlastníkom bytov v bytovom dome. Ďalej vo svojom dovolaní rozoberala skutkový a právny stav veci s dôrazom na právne posúdenie otázky okruhu účastníkov konania.

Žalovaní 1/, 2/, 3/, 5/, 7/, 8/, 10/ a 13/ navrhli dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade so zákonom § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovoláním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky uvedené v § 238 ods. 3 O.s.p. Predmetné dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. prípustné nie je.

Podané dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z nich vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou,

či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 ods. 1 O.s.p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka namietala, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.)

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Pokiaľ dovolateľka namieta, že rozhodnutia súdov sú nedostatočne odôvodnené, dovolací súd uvádza, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie:

„Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety – dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení.

Podľa názoru dovolateľky jej odvolací súd odňal možnosť pred súdom konať aj tým, že rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p. odvolací súd nariadi odvolacie pojednávanie alebo toto pojednávanie nenariadi, rozhoduje odvolací súd, pričom nie je viazaný návrhom účastníka na nariadenie pojednávania ani nesúhlasom účastníka s rozhodnutím o odvolaní bez nariadenia pojednávania (pozri obdobne napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 51/2011).

Obsah spisu nenasvedčuje tomu, že by postup odvolacieho súdu bol v rozpore s § 214 O.s.p. Postupom súdu, ktorý je v súlade so zákonom, nemôže byť účastníkovi odňatá možnosť realizovať jemu patriace procesné oprávnenia.

Dovolateľka odňatie jej možnosti konať pred súdom videla aj v tom, že sudy do konania nepribrali dedičov po Ing. M. M., medzi ktorými bola aj E. M..

Ako správne uviedol odvolací súd vo svojom rozsudku, Ing. M. M. nebol účastníkom konania, a preto ani nebolo potrebné postupovať podľa § 107 ods. 3 O.s.p. Súd nemôže

(svojvoľne) rozširovať okruh účastníkov, keďže právo určiť okruh žalovaných prislúcha výhradne žalobcovi. Nie je preto ani jeho povinnosťou účastníka poučať, koho všetkého má do žalobného petitu zahrnúť. Navyiac, žalobkyňa bola v konaní riadne zastúpená advokátom a v takom prípade poučovacia povinnosť súdu podľa § 5 O.s.p. odpadá. Preto ani táto námietka dovolateľky nie je dôvodná a prípustnosť dovolania nezakladá.

Dovolateľka v dovolaní uplatňuje aj dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (súdom vyčíta, že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení vecí). K týmto argumentom v dovolaní dovolací súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. by bolo možné prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo však nie je tento prípad (viď napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012, 7 Cdo 116/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, a iné). Z uvedeného plynie, že na dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (i keby bol prípadne opodstatnený) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešným žalovaným nepriznal dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na jej priznanie (§ 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2016

JUDr. Oľga Trnková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová